

Recenzie: Petre T. Frangopol

„Mediocritate și excelență - o radiografie a științei și învățământului din România” - vol. 6

Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2016, 310 pag., ISBN 978-606-17-0975-5

Book review: Petre T. Frangopol,

“Mediocrity and Excellence: A radiography of science and education in Romania” - vol. 6

Casa Cărții de Știință, Publishing House, Cluj-Napoca, 2016, 310 pag., ISBN 978-606-17-0975-5

VALENTIN I. POPA

Universitatea Tehnică “Gheorghe Asachi” din Iași, Blvd. Mangeron, nr. 71, Iași, 700050, Romania

The recent book *Mediocrity and Excellence: A radiography of science and education in Romania, vol. 6*, published by professor Petre Frangopol presents different aspect concerning research and education in Romania. Thus, in the first part, the conclusions of the Round Table Discussions organized at University of Bucharest, are described in details. In the following sections of the book, some important Romanian scientific personalities are presented with the recommendations to be elected as full members of the Romanian Academy. In the book are included some interviews with scientists involved in the policy science and education. Professor Petre Frangopol presents also interesting aspects of the history of the Institute of Atomic Physics and of the Iași University. Related strongly by Constanța as his native town, he present interesting aspects related to the cultural aspects of the city and the history of his family. Finally, in this book, the information about the contributions of some Romanian scientists and publications in open access journals are discussed.

Keywords: Research and education, Romanian scientists, History of Constanta, Memories

La Editura „Casa Cărții de Știință” din Cluj-Napoca a apărut cel de-al șaselea volum al lucrării „Mediocritate și excelență: O radiografie a științei și învățământului din România”, a Profesorului dr. ing. Petre T. Frangopol, Membru de Onoare al Academiei Române. Un neobosit luptător pentru progresul educației și cercetării din România, Profesorul Frangopol pune la dispoziția cititorului, aspecte privind dezbaterile științifice ale unui grup de specialiști recunoscuți pentru identificarea unor căi de ridicare a nivelului calitativ al științei și educației care țin de strategia de siguranță națională. Dezbaterile au avut loc sub forma unor *mese rotunde* organizate la Universitatea din București și sunt în strânsă concordanță cu ceea ce se dorește de la un proiect de țară. În acest context, sunt readuse în

actualitate problemele de evaluare reală a valorilor, de la nivel individual până la cel instituțional, care ar trebui să-și aducă o contribuție majoră la progresul României, din toate punctele de vedere. Una dintre cauzele majore ale acestei situații este legată de subfinanțarea educației și cercetării din România, care a condus la o adevărată criză a sistemului, concretizată printr-un nivel slab de pregătire a tineretului atât în învățământul preuniversitar, cât și cel universitar, precum și la performanțe științifice relativ modeste în cercetarea științifică din institute de cercetări și universități. La capitolul finanțare, se adaugă dese modificări ale legislației învățământului (fiecare ministru post-decembrist a venit cu legea proprie).

Într-o altă secțiune a cărții, Profesorul Frangopol evocă personalități cunoscute ale științei, cum ar fi Horia Hulubei, alături de Yvette Cauchois, una dintre distinssele sale colaboratoare și pe Solomon Marcus, cunoscut nu numai pentru creativitatea și longevitatea sa științifică, ci și pentru interesul său major pentru școală. Profesorul Frangopol este un susținător deosebit al valorilor naționale, motiv pentru care a recomandat, pentru a deveni membri titulari în Academia Română, personalități precum Nicolae Victor Zamfir, Gheorghe Benga, Dorel Banabic, iar, ca membru corespondent, pe Mircea Cucuianu. În mod curent, antrenat în cunoașterea realităților științifice, autorul cărții pe care o supunem atenției, poartă interesante discuții cu profesorul Daniel David, preocupat de cunoașterea psihologiei românilor, în contextul politicilor de modernizare a mediului academic românesc, cu profesorul Tibor Braun, cunoscut și ca fondator al revistei *Scientometrics* (1978) și cu profesorul Gheorghe Chivu, m.c. al Academiei Române, un pasionat profesionist în cultivarea moștenirii culturale, privind cărțile vechi din Biblioteca Academiei. Ca unul care și-a început cariera științifică la Institutul de Fizică Atomică din București, Profesorul Frangopol este îndreptățit să cunoască și să evoce aspecte din istoria acestui institut. Astfel, regăsim în carte aspecte privind organizarea și dezvoltarea cercetării în institut, alături de date de bilanț la aniversarea a 60 de ani (2009) de la înființare, context în care nu putea lipsi și preocuparea de a aminti despre colaborarea științifică dintre Horia Hulubei și Yvette Cauchois (înmormântată în România la Mănăstirea Bârsana), evocată la o *masă rotundă* organizată la mănăstire în 2015. Absolvent al Politehnicii ieșene, iată-l pe Profesorul Frangopol funcționând și la Facultatea de Fizică a Universității „A. I. Cuza”, unde a înființat prima secție de fizică medicală la o Universitate din România și cea de biofizică, a doua după Universitatea din București. Legat sentimental și profesional de Iași, nu putea rămâne indiferent la ceea ce s-a scris despre istoria universității, comentând două dintre volumele dedicate acestui așezământ de știință și cultură. După cum se știe, Profesorul Frangopol s-a născut la Constanța, față de care îl leagă frumoase amintiri, pe care le prezintă în carte. Astfel, face referiri la viața culturală a orașului, căreia i s-a dedicat recent revista *Tomisul cultural*, Profesorul însuși fiind preocupat, încă din perioada studiilor liceale, de însușirea a cât mai multor informații, fiind un pasionat cititor. Aducerile aminte i-au provocat autorului ideea de a prezenta cititorului și câteva *File de jurnal*, într-un mod inedit. Preocupat de originile sale, Profesorul Frangopol accesează

documente istorice ale căror date le înserează în biografia sa, pentru a conchide că, de origine grecească fiind, s-a simțit, ca și predecesorii săi, integrat perfect în nația română. Am lăsat, la finalul acestei recenzii, câteva aspecte pe care autorul le prezintă ca *Varia*. Nu-l părăsește nici aici interesul pentru știință incluzând o introducere a profesorului Gheorghe Benga (un nedreptățit de cei care acordă premiul Nobel), la *The Second World Congress on Water Channel Protein*, Cluj-Napoca, 2015, o prioritate românească însemnată privind primul experiment cosmic românesc aprobat de NASA, și un punct de vedere privind sistemul de publicare “open access”. Cartea conține, în anexă, cuprinsul volumelor 1-5. Prin materialele incluse în acest volum, Profesorul Frangopol se dovedește, încă o dată, mult mai preocupat de soarta învățământului și cercetării din România, decât cei care sunt direct responsabili și decidenți în acest domeniu. Ne așteptăm, ca de fiecare dată, ca aceste eforturi să nu rămână fără răspuns, motiv pentru care recomand cartea tuturor celor cărora cred că le va fi de folos.